

Lezingen gehouden niet onder ODV-paraplu (van Gene Zijde), maar op persoonlijke titel van de sprekers (vaak Henri)

3 maart 1989

DE LEVENSBOOM

Zo, goedenavond vrienden. We zijn niet alwetend of onfeilbaar, dat zal u bekend zijn. We hopen dat u zelf nadenkt. Het onderwerp is 'De boom des levens, oftewel 'de levensboom'.

En ik zal daar allereerst maar een kleine inleiding op geven. Kijk, God, ook wel als Ain-Soph of En-Sof bekend in deze context, bracht uit zichzelf een straallicht voort. Daaruit ontstonden tien lichten die 'sefiroth' genoemd werden. Zij waren de eigenschappen waardoor de totale schepping tot stand kwam, maar omdat de mens naar Gods beeld en gelijkenis is geschapen, gaat men uit van het denkbeeld dat ze ook de méns a.h.w. beheersen en werken in hem. Deze tien sephiroth waren oorspronkelijk moeilijk in overeenstemming te brengen met het oude denkbeeld van de aarde en de sferen, u weet hoe dat vroeger was. En in de tijd dat men dus begon met deze overleveringen, dacht men aan negen sferen.

Omdat die negen sferen niet genoeg waren voor de tien sephiroth en elke sephira een eigen sfeer zou moeten hebben, heeft men toen de aarde tot tiende sfeer benoemd.

En vanaf dat ogenblik ging men filosoferen hoe dat met de schepping zat. In de oorspronkelijke eerste voorstelling ervan, ging men uit van Ain-Soph boven het onbekende, daaruit kwam Kether of de Kroon voort en dat was eigenlijk de bron en de wortel. En vandaar uit plooide de boom zich vertakkend uit tot ze langzaam weer een soort spits kreeg en die kwam dan terecht in Malkuth. Malkuth, dat in die tijd werd beschouwd als het beeld van de aarde, ofschoon het in latere beschouwingen ook wel als een soort onderwereld wordt beschouwd. Ja, waar ligt het verschil eigenlijk, hè?

Nu moet u zich dat zo voorstellen. Elke sephira heeft dus een eigen sfeer, een eigen reeks mogelijkheden. Daarvan zijn er drie reeksen te maken, twee van drie en één van vier. We vinden dat terug als we bij de Vrijmetselarij de drie zuilen soms zien, waarbij men vaak zegt: 'Je staat voor de twee zuilen en de derde zuil ben je zelf'.

Men heeft daarnaast, bijvoorbeeld Dinah, als de heerseres van de vrouwelijke lijn, en aan de andere tegendeel daar is de mannelijke lijn en dan in het midden ligt de scheppende of bewustwordingslijn. Men heeft er van alles en nog wat op bedacht en eigenlijk is het een poging om de wordingsgang van de mens te omschrijven. De oorspronkelijke voorstelling is eigenlijk geweest: je leeft op aarde, dus in de invloed van Malkuth en je gaat vandaar uit naar boven dan en vandaar uit verder de 22 Paden - er zijn dus 22 wegen - die steeds weer door een van die 10 sephiroth worden beheerst op het knooppunt. We gaan van de ene eigenschap naar de andere: het is een evolutieleer uitgedrukt oorspronkelijk in een nogal levensechte boom, maar later al heel snel in een aantal schema's.

Wat moeten we daarvan denken? In de eerste plaats: Er is één Bron, dat is waar. In de tweede plaats: er moet daar iets van zijn uitgegaan. In de totale stilstand ontplooit zich een kracht en deze kracht is het begin van de gehele schepping. Maar die schepping omvat inderdaad een groot aantal zeer verschillende fenomenen, stralingsgebieden, krachtgebieden om nog niet te spreken over dimensioneel anders liggende gebieden. We zouden ons voor kunnen stellen dat elk van deze gebieden beheerst wordt door een bepaalde figuur, een sephira dus, in dit geval. We kennen er ook andere indelingen van en dan zitten we wel even naast de levensboom, maar we kennen bijvoorbeeld een voorstelling die schijnbaar op het aantal sterrenbeelden is gebaseerd, waarbij we spreken van de Zeven Heren der Stralen en de Vijf Heren van Wijsheid, of in andere gevallen de Negen Heren der Stralen - daar speelt de oude sfeer kennelijk ook een rol - en de Drie Heren van Wijsheid.

Het is allemaal een poging om te begrijpen hoe je in de schepping staat. En bij dat alles spelen natuurlijk bepaalde denkbeelden een rol en deze zijn uiteraard der zaak van Joodse bronnen is oorsprong. En zoals de hele Sohar en alles wat erbij komt, uiteindelijk uit Joodse bronnen is gekomen, ook al zijn daarin bijvoorbeeld Babylonische en nog vroegere gegevens verwerkt.

De mens is Gods beeld en gelijkenis. God openbaart zich in een aantal krachten. De mens is dus deel van al die krachten. Maar hij is niet in staat al die krachten te begrijpen. Wanneer hij met één kracht verweven is, bepaalt dit a.h.w. zijn geaardheid, zijn wezen. Maar hij streeft in de richting van een volgende kracht. De weg die hij aflegt is een weg van verandering, omdat datgene wat hij is geweest behouden blijft in wat hij weet, maar hij gelijktijdig wordt tot een andere hoofdkwaliteit.

Nou, dat kunnen we ook wel zien, hoe vaak hoor je niet van een jongetje, dat vroeger erg ongezeglijk was en op school deugde het nergens voor en toen ineens wilde het gaan studeren - om lekker in opstand te komen, neem ik aan -, en tussen het bier en de opstand door heeft hij wat geleerd, en wat is hij geworden.... minister van justitie...

Dan kun je zeggen, die verschillende fasen zijn geaardheden. Maar de aard, de kwaliteit verandert de manier waarop. Door die verandering ontstaat een ander streven en we gaan naar een volgende fase toe. De neiging die sommigen hebben om te zeggen, je kunt of de een of de andere weg, of de middenweg zelfs, volgen, dat is natuurlijk allemaal heel erg aardig. Ze zeggen bijvoorbeeld: de weg van het weten, de weg van de schoonheid en de weg van de liefde, een aanduiding die voorkomt in sommige groeperingen. Ik geloof niet dat dat zin heeft.

Ik denk dat je een hogere waarde pas kunt begrijpen als je de tussenliggende waarde hebt leren begrijpen en ofschoon in de oude tekeningen dus een tweede splitsing voorkomt, zien we die niet, vreemd genoeg, in de latere. Daar komt het idee van: opschieten, jongens, wij moeten naar de Kroon toe, waarschijnlijk om dan verder bij koninklijk besluit te regeren. Het was zo: er zijn in het midden, zijn er dus vier factoren. Normaler wijze nam men aan dat je van de twee zij- eerste sephiroth boven Malkuth dus, naar het midden komt, maar dan moet je de middenweg weer volgen, en dan krijg je dáár een paar fasen. Of je kunt recht omhoog gaan en dan heb je maar drie fasen. Dat blijkt absoluut niet waar te zijn.

Oorspronkelijk was tussen alle sephiroth altijd een verbindingsweg aanwezig en dat was dus een heel ingewikkeld lijnenstelsel. Wij kunnen dingen ervaren en op grond daarvan ons voor iets nieuws gaan interesseren. Maar dan moeten we leren: het leerproces. Hebben we geleerd, dan moeten we gebruiken. Kennis die we niet gebruiken, is zinloos. Dus moeten we zoeken naar een manier óm het te gebruiken. Daarbij kan ons doel verschillen, een andere sephira. Maar de weg die we afleggen is altijd het gebruik van onze kennis, ons begrip om weer te komen tot een nieuwe constatering omtrent onszelf en de wereld.

En wanneer we ons dan al aan deze indeling willen vasthouden. Het is oorspronkelijk een vroeg-kabbalistisch beeld, zeg maar, de voorstelling van de boom komt het eerst voor dacht ik ongeveer 1400, 1500 v. Chr. En de eerste keer dat het eigenlijk in het Westen nader wordt bekeken en basis wordt van filosofieën, ligt ongeveer 1000 ná Chr., kunt u nagaan. In die tussentijd is het deel geweest van een geheime leer en is het door verschillende priestergroeperingen van verschillende goden, ook weer gebruikt om bepaalde dingen uit te leggen voor zichzelf enz. Maar nu gaan we dus kijken: Kunnen wij het totaal kennen, wanneer we delen daarvan verwaarlozen? Volgens mij niet.

Je kunt dan wel bij benadering iets veronderstellen, maar weten doe je het niet. Ons werken is altijd naar het grotere begrip, de grotere persoonlijke inhoud. Dat kan alleen wanneer we de weg ook afleggen. Want dan pas krijgt het volgende zijn werkelijke betekenis voor ons. En zo geloof ik inderdaad dat, wanneer we incarnatiecycli e.d. nagaan, we geconfronteerd zullen worden inderdaad met de 22 paden, of iets wat daarmee te vergelijken is. Nu zeg ik niet 22 levens, hoor. Ik wens het jullie geen van allen toe, maar er zijn er hier aanwezig die er allang over heen zitten. En dan moet je ook niet denken, dat is een compliment, dan ben ik een oude ziel. Ja, daar zegt al iemand: 'Hè!'

Inderdaad, een collega van mij heeft dat een keer gehad. Toen zat hij ook iets te vertellen, toen zei een ander: 'Ja, maar ik weet het beter en ik ben een oude ziel, ik ben al ruim 300

keer geïncarneerd'. De spreker keek heel meelevend, toen zei hij: 'Zo, en nóg niet verder gekomen?'. Dus ik wil maar zeggen, dat maakt weinig uit of het nou 22 of 2200 incarnaties zijn, het gaat erom dat we een aantal fasen doorlopen.

En ik denk dat elke fase die we doorlopen, ons gelijktijdig ook een grotere beheersing geeft. Want als je stelt dat wij zelve ergens dat kosmische beeld zijn, dat de wereldboom dan moet vertegenwoordigen, dat in ons die sferen aanwezig zijn desnoods, zoals men zo spitsvondig heeft klaargespeeld, dan moeten we ook aannemen, dat we als het ware werelden betreden elke keer, wanneer we verder gaan. En het betreden van zo'n wereld betekent een verschuiving van belangstelling, van persoonlijke inhoud, maar gelijktijdig ook een heel ander beeld van het bestaan. En wanneer het onze taak is om te groeien tot we ons bewust zijn van alle sephiroth, inclusief Kether, de Kroon, dan kunnen we alleen maar zeggen, ja, dan staan wij inderdaad voor het eerst met begrip, voor de kracht die ons heeft voortgebracht.

Daarom zegt men ook wel eens en dat is heel aardig: 'De getallen hebben hun eigen betekenis'. Eén is God ongeopenbaard, twee is God geopenbaard in tegenstellingen, drie is de drie-eenheid, waarin het leven ín de tegenstellingen zijn eigen waarde en mogelijkheden verkrijgt, vier is het getal van het dier, vijf is het getal van de dierlijke mens, zes is de mens, zeven is de mens die God erkent, acht is de priesterlijke mens, negen is de hoge priester, de mens die treedt voor zijn God, maar tien is God erkend in het schijnbare-niet. En ja, ik kan het verhaal wel verder vertellen - want er is nog veel met getallen natuurlijk - maar het past hier zo aardig bij. Wij weten omtrent onszelf, onze wereld, onze God, ons persoonlijk bestaan, zelfs de bestaanswaarde van het ik, zo verduveld weinig. U zit nou hier en waarschijnlijk gelooft u aan reïncarnatie, misschien ook niet, uw zaak. Maar u gelooft er nou in. Dan weet u misschien een paar brokstukjes uit het verleden, maakt het u anders? Het helpt u misschien om uzelf beter te begrijpen, dat geef ik toe, maar komt u verder? Nee, want u zit aan een bepaald niveau en dat kán alleen uitgebreid worden door wat u hier léért, wat u beleeft, wat u moet ondergáán, zelfs. En daaruit wordt dan weer een manier van leven, streven dus, geboren.

Komen we tot rust, dan zullen we ontdekken dat we daardoor in staat zijn een ander deel van de goddelijke kracht, zeg maar een andere sfeer, te betreden, te begrijpen. En wanneer we die helemaal hebben leren begrijpen, dan ontdekken we, ja, hier kunnen we ook niet meer blijven rusten, dat heeft geen zin. We moeten verder. De oude weg kennen we al, niet interessant meer, we kiezen een nieuwe weg. En we hebben de keuze weer, altijd eigenlijk, uit drie wegen volgens het oude schema, maar het maakt weinig uit. Het gaat er doodgewoon om dat we dan onszelf weer op een ándere manier leren kennen. Dat we onze wereld op een andere manier zijn gaan beschouwen.

De ene keer zijn we misschien oermens en we leven alleen maar om te jagen en groot te zijn, eigenlijk genieten we het leven niet. En dan worden we slaaf, en we worden geconfronteerd met dingen die we zouden willen hebben en die we níet kunnen krijgen en de dingen die we wél hebben en waar we wat mee moeten doen. En een volgende keer wordt u misschien een boer, burger, handelaar, soldaat of wat anders en dan staat u wéér anders tegenover die wereld. Als je dit zo in reïncarnaties verteld, dan zeggen ze: Ja, héé, gek, het vult elkaar aan. Maar het is heel duidelijk: je kunt soldaat worden en je kunt generaal worden. En iemand die ooit in dienst is geweest - de dames weten dat misschien nog niet, maar die hebben het ongetwijfeld wel gehoord - dat zijn twee heel verschillende mensen. Een soldaat is iemand tegen wie gebluft wordt en een generaal is iemand die zo hoog staat dat hij eigenlijk niet meer behoeft te blaffen. Daartussen liggen allerhande trappen. Dus de wereld ziet er dan weer heel ánders uit.

Je kunt het ene ogenblik bedelaar zijn en het volgende ogenblik een nabob of misschien heerser over een wereldrijk. Maar elke keer is jouw leven anders, is je relatie met je wereld anders, zijn je ervaringen anders, je problemen anders, je leert. Maar elke keer wanneer je geleerd hébt - en dat is het belangrijke - dan kun je ook een conclusie trekken.

Het klinkt allemaal een beetje gek, als je dat zo zegt, hè, denk aan Karel de Vijfde, de man die zoveel gaven had dat hij zelfs in déze tijd een goede minister van financiën geweest zou zijn. Een man die leefde met pronk en praal en rijkdom en die zich op een gegeven ogenblik

terugtrekt in een klooster. Hij had geleerd dat die dingen geen zin hebben: anderen beheersen heeft geen zin, wanneer je jezelf niet meester bent bij wijze van spreken. En toen ging hij werken om zichzelf meester te zijn en zo zijn God te ontmoeten. Nou, dat is erg interessant, maar dat is ook heel erg begrijpelijk. Als je van iets teveel krijgt, heb je er genoeg van. Als je elke dag havermoutpap krijgt, dan schreeuwt je hele hart om een korst brood. En als je alleen maar korsten brood hebt, dan hunker je naar warme havermout of wat anders. Alles wat we teveel krijgen, dat heeft ons dat doen begrijpen. We weten wat het is, we weten wat het doet, we hebben er a.h.w. een samenwerking mee aangegaan, maar het biedt niets nieuws meer. Wij vernieuwen ons voortdurend. En nou weet ik wel, dat je dus die Sephiroth allemaal ook nog weer kunt afstemmen, dat je zegt, die beheerst het hoofd en die beheerst het hart en die beheerst dit en die beheerst dat. Dat is ook een menselijke indeling, nietwaar, want er zijn mensen die het weer heel anders doen. Hier zeggen ze: ik hou van je met heel mijn hart, er zijn ook landen waar ze zeggen: ik hou van je met heel mijn lever. En dat zouden ze hier dus alleen aannemen van iemand die aan drank is verslaafd.

Maar de indeling die wij maken is er eigenlijk één van emotionele toestanden en dat is heel vreemd. Misschien zou je het zo kunnen zeggen: wanneer je een sephira betreedt, nadat je de weg hebt afgelegd, dan heb je de emotie, maar leer je de beheersing van de emotie, de zin ervan, je gaat ze begrijpen. En als je ze begrijpt, ben je er meester van, maar dan moet je weer verder gaan en dan komen er weer belevingen totdat je weer een ander punt bereikt, waarbij je wederom dat onbewuste wereldje van gevoelens en alles in je greep krijgt. En er komt een ogenblik dat je belevingen misschien niet meer passen bij een méns. En wie zegt dat er stilstand zal zijn? Misschien dat we dan moeten leren wat het is om een volk te zijn of op een planeet te zijn of op een ster te zijn. En als we dat allemaal geleerd hebben, dan weten we dat het geen zin heeft om iets te zijn, dat het belangrijk is om alle dingen tot zijn in onszelf samen te smelten. En ik geloof dat dat de belangrijkste betekenis is van de boom des levens.

Natuurlijk zijn er allerhande mooie betogen aan vastgeklampt. U weet hoe dat gaat. Maar één uitspraak heeft me eens een keer heel erg verbaasd. Er was iemand die zei: Kijk, wanneer je de zuilen van gelijke lengte maakt, dan heb je drie pilaren. Ze worden overkluisd, zoals dat vroeger gebruik was door een soort vlies, daar bovenop staan twee pilaren die een boog vormen. De top van de boom is de werkelijke zin en betekenis.

Toen heb ik mij afgevraagd: Waar hebben ze dat nou in godsnaam vandaan gehaald? Nou, dat blijkt dus ongeveer in 1700 in een bepaald symbolenboek voorgekomen te zijn en dat behoorde bij een loge die sedertdien ter ziele is gegaan. Al die dingen zeggen mij gewoon: ja, dit is waar, maar dan kan ik ook niet mij helemaal meer vastklampen aan het denkbeeld dat de boom van bovenuit groeit, uit Kether. Kether is de wortel die put uit Ain-Soph en vandaar uit de krachten stuurt. Het is mooi als je die krachten van boven wilt verklaren, ongetwijfeld, maar aan de andere kant zou ik zeggen: nee, voor ons ligt de wortel van het bestaan in ons beoordelingsvermogen en daarna in onze beleving van een wereld die we niet beheersen. Het is uit de niet-beheersbaarheid dat we door voortdurende confrontaties komen tot het begrip en uit het begrip komt de beheersingsmogelijkheid voort. Is die eenmaal verworven, dan blijkt dat er nog zoveel onbekend is en dan moeten we weer verder gaan.

Maar eens zullen we de top bereiken en dan stel ik me dat voor zo ongeveer als een enorm regenwoud. Als je beneden loopt, dan zijn boven je wel drie, vier verschillende bladerdekken, van hoge bomen en minder hoge bomen en aan je voeten ligt nog het struikgewas. Maar als je naar boven komt, dan komt er een ogenblik dat je over die hele zee van groen die het woud is, uit kunt kijken en dan zit je in die hoge top en dan zie je eigenlijk voor het eerst werkelijk de zon. Ik stel mij onze boom des levens voor als iets dergelijks. Misschien zelfs iets waarin je nachters(?) met allerhande luchtwortels enz. enz.

Wanneer we de bezielheid van de boom begrijpen en ons langzaam omhoog werken, totdat we a.h.w. mee stijgen met de krachten en de sappen ervan, dan komt het ogenblik dat we de bron van het leven zien. En dat is allemaal een hele hoop theorie en misschien kun je er in een mensenleven niet veel mee doen. Aan de andere kant, het geeft inhoud, het geeft betekenis aan wat we zijn, aan wat we doormaken. Het past ons niet alleen in, in een soort hemelse ordening, nee, het maakt ons déél van álle hemelse ordening.

Het maakt ons niet alleen maar tot iets wat ín deze boom steeds omhoog klautert, nee, er komt een ogenblik dat we de zon zien en dan worden wíj de boom. Ons doel is: te zín, beschutting te geven, te leven, de bron van het leven te kennen en toch te blijven putten uit de bronnen, waaruit ons bestaan is voortgekomen. En met begrip te zien naar de openbaring van hetgeen ons heeft voortgebracht, die de bekroning is van alle bestaan. Dan is niets wat u gebeurt, zinloos. Dan is er niets wat géén betekenis heeft, dan is er geen enkele poging geslaagd of mislukt, die niet de moeite waard is. Dan zijn leven en dood alleen maar stappen op een weg waarvan we nú het einde nog niet kunnen overzien, maar waarin we toch al kunnen dromen van het ogenblik, dat we alles kennende wat ín ons heerst en het verenigen tot een eenheid, alles kennen wat buiten ons bestaat en het beleven als een eenheid en zo deze eenheid zelve kunnen worden. En dat is eigenlijk het hele verhaal van de boom des levens.

Er zitten nog meer dingen aan vast, dat weet ik wel, maar ik zou zeggen, gaat u eerst pauzeren. O ja, en als u vragen hebt, schrijft u ze alstublieft op. Niet voor mij, ik lees ze toch niet hoor. Als ik nog wat lees, zijn het uw gedachten en dan moet ik de helft verzwijgen, daarom doe ik dat ook niet al te veel.

Maar het is gemakkelijker, wanneer je dat wilt uitwerken. Het is zeker ook voor uzelf gemakkelijker, omdat u dan de tijd hebt om even na te denken wat u wilt vragen en hoe u het duidelijk formuleert. En dat betekent dat we dit eerste gedeelte afsluiten vrienden. Ik hoop u na de pauze terug te zien en als het even kan, hoop ik dat u het tweede gedeelte interessanter maakt dan het eerste, door uw vragen. Tot straks.

VRAGENGEDEELTE

Zo, vrienden. En nu zullen we kijken hoeveel bomen er over de boom des levens opgezet kunnen worden. Hopelijk wordt het een beperkt bos. We beginnen met hetgeen schriftelijk is binnen gekomen. Mag ik de eerste vraag, opmerking?

❖ *De 22 Paden, zijn die gelijk aan de Tarotsymbolen van de grote Arcana?*

Dat is niet helemaal juist, ofschoon er wel overeenkomsten te vinden zijn waarschijnlijk. Maar zover ik weet is de enige die geprobeerd heeft een directe relatie te leggen Ouspenski geweest en dat heeft hij dus opzij geschoven, omdat er dus té grote verschillen liggen tussen de betekenis van de grote Arcana en dus de paden. De Arcana namelijk zijn beslissende innerlijke waarden, die ook invloed kunnen hebben op het leven en de beleving dus, terwijl je juist te maken krijgt met leergang, met een scholing als het ware, wanneer je het over een van de 22 paden hebt. Je zou kunnen zeggen, de Arcana, de grote Arcana geeft dus eigenschappen en de wisselwerking daartussen, terwijl op de paden je altijd bepaáld wordt - wel door het voorgaande - maar door één reeks van leringen die je op moet doen, door ervaring, door ondervinding, maar zeker ook door innerlijke conclusie. En die zit in het grote Arcanum dus niet op déze wijze opgesloten. Voldoende?

❖ *De paden worden ook geassocieerd met de betekeniswaarde van het Hebreeuwse alfabet, is dat misschien een betere manier?*

Dat is ook natuurlijk niet helemaal juist, ofschoon Binah, Kochmah e.d., het zijn dus eigenlijk wel letters, hè, en bij sommige gevallen nog getallen ook gelijktijdig. Ja, het is heel moeilijk om dat precies uiteen te zetten. Het is het hele systeem van het hemelrijk. Er wordt aangenomen dat de hele kosmos geregeerd wordt door een waardeverdeling en in elke waardeverdeling krijgen we dan weer te maken met een groot aantal verschillende mogelijkheden, maar er is altijd één dominant. En op deze manier ga je dan proberen om alles eigenlijk te stipuleren, vast te leggen. De Sohar en de verschillende andere werken die we in de Kabbala kennen, doen eigenlijk niets anders dan de verhoudingen weergeven die van de oorsprong van de schepping in alle hemelwerelden, zeg maar, tot aan de mensenwereld toe, bestaan. Vandaar ook dat wordt gezegd: de kabbalist die ingewijd is, die zich bewust is, treedt met zijn voeten op de aarde, maar zijn hoofd steekt in een hemel. Daar wil men gewoon mee aanduiden dat je dus een groter aantal werelden gelijktijdig gaat beleven en dan lijkt het of dat allemaal afzonderlijke afdelingen zijn, maar dat is natuurlijk onzin. Het gaat er doodgewoon om dat je gebonden kunt zijn aan de waarden van het stoffelijk leven, maar dat

je door een innerlijke toestand tot een totaal andere beleving en waarneming kómt van dat bestaan. En ik denk dat dat eigenlijk overal een rol speelt, maar in het door ons genoemde systeem vandaag, 'de boom des levens' dus, heeft men geprobeerd het allemaal te definiëren. En daarbij komt men natuurlijk tot een indeling die ín zich zelve ten dele onjuist moet zijn, omdat de waarden per mens verschillen en het niet mogelijk is een gemiddelde te trekken dat voor iedereen ten allen tijde zal gelden. Is dat voldoende?

❖ *Zijn de aan de tien sephiroth toegeschreven eigenschappen juist, bijvoorbeeld roem?*

Ja, het is wonderlijk, de toegeschreven eigenschappen zijn dus toegesneden later op de menselijke wereld. Maar bijvoorbeeld roem is eigenlijk niet juist: roem bestaat niet kosmisch gezien. Maar roem is 'wederkerige erkenning' en zo zijn er een aantal van die andere dingen ook. Ik zou zeggen, wanneer je ze in hun Nederlandse woordbetekenis neemt - je vertaalt in het Nederlands - zijn de namen praktisch allen onjuist, behalve de Kroon. Voldoende?

❖ *Mag ik misschien weten wat de juistere benadering dan zou zijn: kunt u die misschien vertalen?*

Ik heb u dat gezegd voor roem, is een wederkerige erkenning. Het is dus een erkennen en daardoor erkend wórdend. En het heeft een hele andere betekenis dan roem, want roem op aarde is over het algemeen de legenden die worden geweven rond een mens wiens onvolmaaktheden niet bekend werden.

❖ *In het westers occultisme worden de sephiroth geassocieerd met afstemmingen door kleur en symboliek. Is dat juist en is intreden in sferen door die afstemming mogelijk?*

Een moeilijke vraag. Laat ik het zo zeggen: Elke sephira heeft een eigen trillingsgebied, dat is volkomen juist. Een trillingsgebied kún je symboliseren, aanduiden door een kleur, eventueel zelfs door een klank of een klankenreeks. Wanneer je innerlijk een voldoende mogelijkheid hebt om die kracht van dus dezelfde sephira in jezelf te wekken - en dat kun je dan misschien middels die kleur of een kleurencombinatie doen of via een geluidscombinatie bijvoorbeeld - dan zou hierdoor inderdaad de beleving kunnen ontstaan van een niet stoffelijke wereld, maar ze zal altijd gekleurd blijven door uw eigen persoonlijkheid, door uw eigen achtergronden, zeg maar.

Laat ik het heel simpel zeggen: de visser, die ziet een zee vol vis, maar de boer die precies hetzelfde beleeft, ziet koren, schitterend vol in de hallen, wuiven in de wind, kort voor de oogst. En dat is dan een verschil, maar gelijktijdig een overeenkomst, omdat het beeld een symbool is dat ín de mens op grond van z'n inhoud ontstaat en dat een beleving weergeeft die eigenlijk stoffelijk niet omschrijfbaar is. Voldoende?

❖ *De tien sephiroth hebben elk hun eigen edelsteen. Is dat zo?*

Nee.

❖ *En welke stenen zouden het dan zijn?*

Nou, ja, dat is dan om het even bij het beantwoorden. Nee, het is de neiging van de mens om die combinaties te kiezen. En dan zitten we weer bij precies hetzelfde als de kleuren e.d. Je zou kunnen zeggen: ja, wanneer het eigen structuurtrillingsgetal van een kristalraam een harmonische vormt met de hoofdtrilling of het trillingsgebied waarin een bepaalde sephira werkzaam is, dan zou je kunnen zeggen, ja, dat is z'n edelsteen, maar het hóeft dan niet, omdat er andere kristallen zijn die óók datzelfde trillingsraam hebben en die worden dan weer niet erkend. Waarom kiest men dan die bepaalde steen? Ja, omdat de kleur past in de kleurassociatie t.a.v. de betreffende sephira. En zo heeft men dan voor de sephiroth weer een heel stelsel opgesteld. Maar dat klopt ook weer niet helemaal dus. En daarom ontken ik dit. Je kunt niet zeggen: er bestaat een bepaalde steen. Je kunt zeggen: er is een bepaald kracht/trillingsgebied, dat wij met een bepaalde sephira kunnen omschrijven of zien als de werking die in de sephira wordt gepersonifieerd. De sephiroth tezamen omschrijven dan het geheel van trillingsgebieden die in het menselijk bestaan kúnnen optreden en aanwezig zijn en die dóór de mens dus beleefd kunnen worden. Het is het totaal van de menselijke ervaringswereld in verschillende gebieden gesneden.

En u zult begrijpen dat het dan heel erg moeilijk is om een dergelijke indeling vast te knopen aan bepaalde woorden, aan bepaalde kleuren, kortom al datgene wat men dan aan een bepaalde kracht toeschrijft. Dat is precies hetzelfde als Sint Christophorus, ik noem er nou

maar één, Sint Christoffel - de goede man is sinds lang heilige af -, maar hij wordt nog steeds vereerd als de beschermer van auto's. En de goede man heeft alleen maar op een ezel gereden en hij moet nu de ezels beschermen die rijden.

Maar ik bedoel, zo zijn mensen nu eenmaal, ze binden eraan vast.... Last van ontstekingen in de hals? Of bang ervoor? De Blasius-zegen. Ja, Blasius, ik bedoel, ik zou de man, gezien zijn naam, meer als patroon van een ander onderdeel zien. Nou ja, goed, maar als je nou gaat kijken, dus, in hagiografie, dan zie je dat er eigenlijk helemaal geen reden is om die Blasius en dan bovendien nog met een bosje van drie kaarsen, te beschouwen als een schitterend middel tegen keelontstekingen. En zo zou ik u er honderd kunnen geven. Maar de mens wil een dergelijke associatie maken, en geloof me, als Blasius dus uiteindelijk ook naar de slachter gaat, hoogstens nog ergens op een lijst van martelaren of wat anders kan staan, of misschien nooit bestaan heeft, net als Sinterklaas, die nu dus van kerksheligen een middenstandsheligen is geworden, dan kun je constateren: die mensen blijven daaraan hangen, en waarom? Omdat mensen zich bepaalde beelden maken die voor hen ideogram worden van een bepaalde belevingssituatie. De belevingssituatie in zich zelve betekent een psychische verandering, die vooral in het onderbewuste schuilt, waardóór de benadering van bepaalde verschijnselen in casu eventueel ook lichamelijke kwalen dus anders verloopt en daarmee een andere betekenis krijgt. Voldoende? Ja, iemand vindt het jammer dat ik niet de hele hagiografie opsom, maar per slot van rekening, ik zit in dat wereldje en ik weet dus hoe heiligen er in werkelijkheid uit zien. Vandaar dat ik het niet interessant vind. Mogen we verder gaan?

❖ *U sprak ook over getallenleer. Is er een verband tussen iemands levensgetal, bijvoorbeeld de geboortedatum en zijn levenssfeer? Zo ja, zijn er correspondenties tussen sferen en bepaalde aanleg voor ziekten en andere levenservaringen? Voor zover mogelijk, graag een voorbeeld.*

Nou, laten we het heel eenvoudig houden. Wanneer ik met getallen reken, dan ga ik uit in feite van de gematria. En in de gematria is het mogelijk om dus wérkelijke betekenis of wézen te vinden via een omzettingsproces. Wanneer ik een naamgetal bereken, dan moet ik dus eerst weten wat is de meest gebruikte naam, als iemand Cornelis heet en hij wordt Kees genoemd, dan ga ik de letterwaarde K-e-e-s optellen, dan zeg ik: 'Kijk, dat is de verschijningsvorm van die mens'. Dan neem ik z'n totale naam, ook weer alle letterwaarden optellen én vereenvoudigen, totdat ik een tweetallig getal krijg. Dat tweetallig getal heeft z'n waarde, geeft weer aan, wat deze mens dus in wezen ís. Terwijl de roepnaam aangeeft hoe hij er naar buiten toe eruit ziet, is de gehele naam wat erachter zit. Nu neem ik deze getallen bij elkaar en vereenvoudig ze tot ééntalligheid - dat is een getal onder de tien - en dat geeft me weer de geestesgesteldheid of geestelijke mogelijkheid aan. Nu ga ik werken met de geboortedatum. Ik herleid de geboortedatum eveneens, ik kan dat op twee manieren doen, ik kan de eeuw buiten beschouwing laten, ik kan de eeuw meetellen. Dat geeft kleine verschillen. Ik geef aan het tweede systeem de voorkeur. Ook hier krijg ik een samengesteld getal dat tweetallig en niet hoger mag zijn. Dit tweetallige geeft levenslot aan. Wanneer ik het nu wéér vereenvoudig, dan geeft het bovendien het levensritme, het is dan weer ééntallig geworden.

❖ *Wanneer ik nu levenslot en levensritme toepas op de naam, ontstaat daardoor een uiteindelijk grondgetal dat zowel de bereiking weergeeft als, in z'n samenstelling van de berekening - dan krijg ik namelijk meestal nog drie deelgetallen - aangeeft op welke wijze die bereiking in feite plaats zal vinden. Ik heb dan inderdaad het levenslot afgeleid. Klopt het ook?*

Wanneer ik juist heb gerekend, dan zullen de aanduidingen omtrent de persoon redelijk juist zijn. Hierbij blijkt dat het geboortegetal alleen bepalend is voor de stóffelijke ontwikkeling, terwijl het totale naamgetal zeer sterk aangeeft de persoonsinhoud en de roepnaam die dus anders kan zijn dan de officiële voornaam, weer duidelijk maakt hoe de persoon in het leven staat. Dat is ongeveer voor 70 tot 77% juist. Alle conclusies die ik daaraan verbind over de toekomst e.d. zijn in feite even vaag, als die welke ik bijvoorbeeld door horoscopie verwerf. Bij horoscopie is het ook zo dat ik op grond van mijn eigen sensitiviteit kom tot een interpretatie van het beeld dat ik zie, dat vaak wel eens afwijkt van datgene wat deskundigen daarover

geschreven hebben. En juist bij die afwijkingen blijkt dan vaak dat ik een goede astroloog ben. Met numerologie, zo op deze manier gaat het ongeveer hetzelfde. Voldoende?

❖ *Welke betekenis heeft de boom des levens in het paradijsverhaal?*

De boom des levens in het paradijsverhaal is de boom die het eeuwige leven geeft, maar ze is de tegenstelling tot de boom der kennis. Zolang ik in eenheid leef met de kracht waaruit ik ben voortgekomen, is mijn leven onbeperkt. Zodra ik echter kennis heb, zal mijn leven door beoordeling uiteenvallen: het is geen continue eenheid meer, het worden een opeenvolgende reeks fasen die t.a.v. elkaar vergelijkbaar zijn geworden. Voldoende?

❖ *Hoe moet die versmelting er dan uit zien?*

Een versmelting van beiden? Nou, dat is heel eenvoudig. Op het ogenblik dat de boom der kennis niet meer de boom is van áfwegen, dus goed en kwaad, maar van erkenning van wezen, is zij de boom des levens geworden. Want dan leef ik weer met de kracht waaruit ik ben voortgekomen. Het is eigenlijk doodeenvoudig als je het eenmaal weet.

❖ *De vraag is misschien al ten dele beantwoord, maar ik zal hem toch nog even stellen: Waarom zal de mens eeuwig leven als hij van deze levensboom eet en wat verhindert dit?*

Nou, ik zou zeggen, de mens leeft eeuwig, wanneer hij zich bewust is van de kernkracht die in hem is op een volledig harmonische wijze. Omdat de mens echter z'n eigen harmonie ziet als tegenstelling tot elk ander harmonisch verschijnsel rond zich, brengt hij vanuit zijn oordeel een disharmonie tot stand waardoor hij de kracht niet meer als eenheid kan beleven. De rest heb ik al gezegd.

❖ *Wat is de betekenis van het vlammeende of bliksemende zwaard dat de toegang tot de levensboom verhindert?*

Pardon, niet tot de levensboom, maar tot het paradijs. Het paradijs is de vrede. Er zijn een groot aantal verschillende gegevens en wanneer we het zuiver symbolisch willen zeggen: Het vlammeende zwaard is de rechtvaardigheid die de mens in zijn oordeel ontbeert, omdat hij niet alle dingen kent. En zolang hij ze niet kent, kan hij niet terug keren naar de wereld van vrede waaruit hij is voortgekomen. Maar heel waarschijnlijk is dit beeld eerder ontstaan door een landing op aarde van mensen die wél over techniek beschikten en die daar dan een vlammeend zwaard in hebben gezien en uit een terrein zijn weggejaagd dat ze misschien als hun eigen hebben beschouwd. En deze overlevering is later met een paradijsoverlevering van 'vroeger was het zo goed' - de oudjes onder u die zeggen toch nog steeds dat vroeger veel beter was, nietwaar -, samengevoegd en daardoor is dus dat beeld juist van de engel met het vlammeend zwaard gekomen. Een níet-aards wezen met een kracht van vuur. Voldoende?

❖ *Laatste schriftelijke vraag: Hoe is de kennis van de levensboom praktisch toepasbaar?*

Nou ja, dat noemen ze een laatste vraag... De kennis van de levensboom op zichzelf is niet praktisch toepasbaar, omdat zij op ons door de kosmische wet is toegepast. M.a.w. we kunnen er zelf niet veel mee doen. Maar de kennis van de levensboom kan ons leren onszelf beter te begrijpen, vooral in onze éénzijdigheid, die we allemaal, wanneer we eerlijk zijn als mens en als geest, bezitten in een bepaalde fase. Het wordt ons dan duidelijk dat die éénzijdigheid eenvoudig het gaan van een weg is naar een volgend punt van bezinning, waarbij dán begrip moet ontstaan voor we verder kunnen gaan. Als zodanig kan het je helpen om wat geduld te vinden, ook met jezelf. Het kan je helpen om jezelf te beoordelen zonder jezelf te veroordelen of te verheerlijken. En ten laatste doet het je begrijpen dat alle processen ín jezelf een weerkaatsing zijn van hetgeen ook kosmisch bestaat. We zijn uniek als wezen door onze ontwikkeling, maar door onze structuur zijn we gelijktijdig een weerspiegeling van al datgene wat rond ons bestaat, zodat elke wet die in de kosmos bestaat in ons wezen a.h.w. gedupliceerd is, zodat elke evenwichtigheid die onvermijdelijk is in de kosmos, gelijktijdig de drijfveer wordt die ons, desnoods tegen willen en denken en weten in, dwíngt bepaalde belevingen voor onszelf te veroorzaken, zodat een evenwichtigheid kan ontstaan. Het helpt ons begrijpen waarom de dromen ons al die ervaringen geven, onaangename en aangename, die we in wezen dagelijks ontberen en toch van node hebben om een innerlijk evenwicht tot stand te kunnen brengen. Het helpt je dus om te begrijpen, maar het verhaal is niet geschikt om daar een bepaalde lééfwijze aan te verbinden. Dat helpt je absoluut niet, omdat er alleen maar een leefwijze kan bestáán die voor jou instinctief wordt. Laat ik het zo zeggen: Er zijn mensen die hun hele leven gebouwd hebben op biefstuk en bloedworst en die ineens - en ze

weten zelf niet eens waarom - eigenlijk geen bloedworst meer lusten en biefstuk, nou ja, het mag wel, maar eigenlijk heb ik nu voornamelijk zin in slaap. Dan heeft het lichaam a.h.w. gezegd, hé, onevenwichtigheid in opbouw, daardoor is de smaakwaardering aan het veranderen, verandert de voedingsgewoonte en is die voedingsgewoonte veranderd, dan blijkt dat het geen vegetarisme is zonder meer, omdat de biefstuk nog wel op tafel komt, maar dat ze niet meer een eerste levensbehoefte is geworden, ze is wat anders geworden. Dus ik zou zeggen, dat zijn automatische processen, maar als u in de trein zit, is het op zijn minst genomen leuk om te weten welke stations je gaat passeren. Kun je altijd zien dat je niet in de verkeerde trein zit. Is dat voldoende?

De schriftelijke vragen zijn erdoor, als iemand nog behoefte gevoelt, laat hij van de gelegenheid gebruik maken.

❖ *Naast de boom des levens is er ook een boom des doods?*

Nee, die bestaat er niet, omdat dood niet wezenlijk bestaat. De rups die zich verpopt zegt niet: 'Ik sterf', maar zegt: 'Ik sluit mij af' en dat is de dood. Maar bestaat de boom van kennis van goed en kwaad, waarbij het bewustzijn van een voortduring van leven verbroken wordt: en zo zou je die misschien de boom van de dood kunnen noemen. Maar de boom des levens is niet de paradijsboom, ofschoon zij er een analogie van kan zijn. Zij is niets anders dan een structuur van het bestaan, op grond van een aantal regels die voor een deel niet geheel juist zijn, met een indeling die aanvaardbaar is, omdat ze in het kenbare gebied van toepassing blijft. En een boom des doods zou geen zin hebben: waar een boom des doods bestaat, bestaat geen boom des levens. Maar wanneer ik de boom des levens verkéérd beleef, wordt ze voor mij de boom des doods, omdat ze mij ontnéémt, in plaats van mij in staat te stellen te verwerven. Wanneer ik de boom wil behéersen, verwerpt de boom mij. En begrijp ik haar niet, dan word ik als het ware door haar terug geworpen, gedood, zeg maar. In zoverre zou je het kunnen zeggen.

Ja, weet u, er zijn zoveel van die voorstellingen, als ik wat mag zeggen, tenminste hoor. 'Het laatste oordeel', en dan worden de mensen gescheiden in de bokken en de schapen. Ik zou zeggen, slecht nieuws voor de mannen. De bokken gaan ter linker zijde en ja, heren, dan gaat u niet vissen, dan gaat u naar een tuinpartijtje waar veel geroosterd wordt volgens de overlevering. Maar goed, al deze voorstellingen kunnen we wel gebruiken, maar dat wil niet zeggen dat ze waar zijn. Soms echter is het een benadering. Wanneer u met grote gevoelens van zondigheid en schuld overgaat, verwerpt u het lichte, omdat u bang is te aanvaarden wat u bent. Daardoor leeft u in het duister en het duister is een soort hellewereld. In zoverre klopt het. Begrepen? Voldoende?

Nou, wie wil verder zijn stem nog verheffen?

❖ *Wat is een sephira?*

Een sephira is dus één van de tien sephiroth en de sephiroth zijn de uiting van de goddelijke kracht die zich splitst in vormende bestanddelen. Een sephira is dus een vormend bestanddeel van de goddelijke kracht gepersonifieerd in zeg maar een zeer hoge aartsengel. Zoiets. Tja, dat was het dan, geloof ik, hè.

❖ *Ja, ik heb wel een vraag, maar ik aarzel wel, omdat ik niet weet of het over het onderwerp gaat, maar ik kwam op die gedachte, omdat u het over stenen had. Mag ik daar iets over vragen?*

U mag er iets over vragen, ik zal er misschien nog antwoord op geven ook.

❖ *Op het ogenblik wordt er ontzettend veel waarde toegedicht aan de krachten der stenen, de stenen die bij je sterrenbeeld passen, stenen voor een bepaalde ziekte. Moet je dat ook maar zo tussen twee haakjes nemen?*

Nou, laten we nou één ding goed begrijpen. Er zijn een hele hoop mensen die, vooral in de handel van halfedelstenen, grote belangen hebben. En het is begrijpelijk dat het dan heel erg prettig is om die bij sterrenbeelden te pas te brengen en de rest. Overigens zijn dit overleveringen, maar het eigenaardige is, dat vroeger de steen werd vastgesteld op grond van de geboortehoroscoop en dus niet elke sterrenbeeld dezelfde steen kon gebruiken.

Wat betreft de bestrijding van ziekten: Als u kijkt naar wat Paracelsus erover zegt, dan wordt u misschien duidelijk waar het om gaat. Een steen heeft bepaalde eigenschappen doordat hij de kracht - en dan denk ik hier ook aan warmte - omzet aan de hand van z'n eigen trilling. Wanneer wij dus bepaalde trillingen hebben in overmaat, kunnen wij ze door een steen veranderen en daardoor in feite de ziekte in zijn symptomen bestrijden en gelijktijdig daardoor de levensenergie evenwichtiger maken. Een vrije vertaling overigens en u vindt de omschrijving daarvan in het aanhangsel bij het Paracelsus-boek over de kracht en werking der elementen en de toepassing hiervan. Voldoende? Ik wilde u iets vragen over een opmerking die u een tijdje geleden terloops maakte toen u het over (onverstaanbaar) had. Daar begreep ik van dat heel veel mensen wilden incarneren en dat wij ze in grote getale terugsturen. Dat begreep ik even niet.

Nou, dat begrijp ik eerlijk gezegd ook niet, wat u daarmee bedoelt. Hè, dat u ze terugstuurt, nee, dat niet, maar het kan zijn dat een mens wil incarneren en daarvoor een ogenblikstemming kiest voor het aanvaarden van een vrucht als volgende incarnatiedrager en dan tot de conclusie komt dat het helemaal anders zit. Als het nou een wijze geest is, trekt hij zich terug. En als het een stomme geest is, wordt hij geboren en dan brengt hij zijn hele leven door met het kankeren op alles wat hij niet verdiend heeft. Dus zo zou ik het me voor kunnen stellen, maar ja, wij zijn verschillende sprekers zoals u misschien weet en ik kan me dus niet altijd precies voor de geest brengen wat iemand bij het behandelen van een bepaald onderwerp elders of een tijd geleden heeft gezegd, tenzij ik het zelf geweest ben. En het lijkt mij nou niet zo belangrijk dat je dat even moet gaan navragen.

Maar aan de vragen zie ik dat we van het onderwerp steeds verder zullen afdwalen. En ofschoon het dolen een element is van de geestelijke ontwikkeling van de mens - zelfs als hij ridderlijk is, wordt hij vaak een dolende ridder - behalve wanneer hij in de muziek terecht komt, dan wordt hij een idool dat ridderlijk lijkt. Maar wanneer wij uitgaan van de levensboom waarover wij nu gesproken hebben, dan is het belangrijk dat we een paar dingen begrijpen over al dat soort dingen. Mensen hebben in hun tijd op grond van hun wereldvoorstelling geprobeerd beelden te scheppen die omschrijven wat de kosmos is. Zoals elke wetenschapsmens u kan vertellen, weet men het nog steeds niet. Een mens heeft de neiging om geloof en uit dat geloof voortgekomen stellingen eenvoudig te poneren als een onomstotelijke waarheid, om hierdoor te ontkomen aan het gevoel in het totaal onbekende te leven. Wanneer er een waarheid wordt verkondigd, is er altijd wel iemand die ze institutionaliseert en zodra het een instituut is geworden, is het gezag van het instituut de grootste waarheid die verkondigd wordt. Al het andere is als het ware incidenteel.

Wij hebben niet te maken met de waarheid van de Tarot' of de levensboom' of de Kabbala' of de Vedantische uitleggingen'. We hebben eenvoudig te maken met onszelf. En al die dingen zien als iets wat niet een waarheid buiten mij omschrijft, maar als iets wat mij helpen kan mijzelf te begrijpen en te omschrijven, is gunstig. Bewustwording is uiteindelijk niets anders dan jezelf leren kennen en door deze kennis van jezelf, begrip krijgen voor al datgene wat je buiten je erkent en eventueel vermoedt. Geen enkel systeem kan u helpen, ook wij niet, om te beseffen dat het leven na de dood feitelijk is. Omdat het een totaal ander levensbeeld is, bepaald door geheel andere situaties en omstandigheden. Niet afhankelijk van menselijke vormen, en tegenstellingen, bijvoorbeeld: hier kun je iets doen, bij ons kun je het alleen denken, maar als je het denkt, is het waar. En u kunt altijd wel zeggen: 'Nou ja, ik wil het wel doen, maar ik doe het niet'. Maar als ik het gedacht heb, is het waar, begrijpt u. En dat verandert de situatie enorm. En zo zijn er meer van die dingen.

Laat u nooit verleiden om een systeem anders te zien dan een handleiding tot zelfbeschouwing. Alleen vanuit uzelf kunt u uw wereld leren kennen. Alleen wat in u bestaat is buiten u kenbaar en interpreteerbaar. Ik weet dat u uzelf wel eens probeert te ontleden. Ik geloof niet dat het juist is. Je moet niet zeggen: ja, dat is bij mij goed en dat is bij mij kwaad, maar: deze dingen tezamen zijn wat ik nu ben. En wanneer we dan moeten denken in de termen van de tien sephiroth, de verschillende sferen die met elkaar in harmonie moeten komen enz., kunnen we dat zien als de noodzaak van aanvaarding van alles wat we zijn, of we het begrijpen of niet. Het is voor ons eenvoudig noodzakelijk te accepteren wat we zijn met alle kwaliteiten en eigenschappen, want eerst wanneer we dat dóen, kunnen we ze anders

rangschikken. We kunnen niet wézenlijk veranderen, maar we kunnen het in zijn uitingsmogelijkheden veranderen en daardoor zelfs een grotere beheersbaarheid eraan geven vanuit ons eigen bewustzijn.

Leven is erkennen maar gelijktijdig ervaren. Ervaren is altijd mede emotioneel en nooit alleen maar constateren. Ontken de emotie niet die in je bestaat, begrijp dat ze je drijft, dat ze je wereldbeeld bepaalt, ja, dat ze zelfs aanvaarding en verwerping van hetgeen wat buiten je bestaat voor een groot gedeelte op haar rekening schrijft. En aanvaard dan dat je zo bent en vraag je af wat de mogelijkheid is om dan innerlijk harmonisch en zonder strijd met wat je bent verder te gaan en de harmonie buiten jezelf a.h.w. te bevestigen.

Dat is de werkelijke kracht van al deze dingen. De levensboom, u bent het zelf. Als u het niet beseft, de boom groeit wel. Maar u hebt het gevoel dat u door elke wind heen en weer gesmeten wordt, omdat u niet weet waar uw wortels zitten en niet beseft dat het uw doel is naar de wolken toe te groeien. Maak u daarom niet te zeer ongerust.

Hij zei: 'Ik ben die ik ben:

ik, zijn evenbeeld, heb met het oordeel vaak gespeeld, totdat ik eindelijk erken: ik ben die ik ben.

Ik ben die ik ben.

De levensboom van feiten, dromen al te saam, zijn slechts een vaag omschrijven van mij nog niet erkende naam.

Als ik haar dan ééns herken, ik zal zeggen: 'Ik, ik ben die ik ben'.

Men spreekt van de oneindigheid, maar is niet sterven van de tijd het ontwaken tot een werkelijkheid, waarin het eigen ik bestaat en niet meer in afwisseling voortdurend anders ondergaat, maar in zich zelve kan erkennen, ik behoef mij niet aan iet te gewinnen.

Ik ben en zoals ik besta, zo ken ik heel den kosmos en treed die kosmos na, totdat ik uiteindelijk erken: ik ben slechts deel van Hem die zegt: ik ben die ik ben.

Ik heb het maar dichterlijk gezegd, ik had het anders kunnen doen. Maar ik dacht dat juist na de vragen, zoals ze zijn gerezen en alles, het misschien goed zou zijn u erop te wijzen: Er zijn geen systemen, er is het leven. En voor uzelf bent u het leven, zelfs wanneer u dood denkt te zijn. Leef dan, wees u ervan bewust, aanvaard wat u bent. En vind zo de vrede en harmonie ín uzelve, waardoor uw kosmos er steeds meer een van harmonie en vrede kan worden.

Ik dank u voor uw aandacht. Goedenavond.